

**FRYMBURSKÉ
OZVĚNY**

20

VYDÁVÁ MNV V NOVÉM HRÁDKU

Ó, LÁSKO!

Jarmila Urbánková

Šlepi i vidomé, neseme všecky pochodeň tvou,
o láske!

V tolika podobách sejeme setbu tvou,
věřící naděje!

My známe cenu života,
vždyť k porodu v nás dríme,
a u těch, kteří odcházejí,
my bdíme.

My na tisíckrát znova praly
košile z bojišť zkrvácené,
tisíckrát znova slepovaly
domovy válkou vyvrácené,
hlídačky hnízd a zahradnice dětí.

Jen jednoho nám třeba: pokoje!

My proti hladu, nečistotě, sněti
táhneme do boje.

Jak bychom ústy, jež chtějí líbat a snát se,
jak bychom nevolaly
jediným dechem, v nejvěrnější zkratce:
Mír! Chceme mír!

Jak bychom ruce, jež svačiny vám balí,
dětátka konejší a lůžka přistýlají,
jak bychom ruce k přísaze nezdvíhaly:
Budeme hájit mír!

Šlepi i vidomé, neseme všechny pochodeň tvou,
o láske!

V tolika podobách sejeme setbu tvou,
věřící naděje!

A pro tu lásku se všemi nadějemi
budeme chránit mír!

VZPOMÍNKA NA KVĚTEN 1945

Na jaře roku 1945 již bylo jasné, že strašná válka skončí. Dubnové večery jsme proseděli u přijmačů při poslechu zahraničního rozhlasu a nad mapou Evropy. Němci ustupovali na všech frontách. V celém protektorátu nahnali kdekoho na kopání zákopů a protitankových překážek na silnicích. U nás byli tito lidé ubytováni v sokolovně. Přes Náchod se táhly dlouhé řady vozů, lidí a dobytka, jak Němci utíkali před frontou. I na Hrádku bylo několik rodin a byly ubytovány dole ve škole. V dubnu byla osvobozena velká část Moravy a 18. dubna překročila americká armáda naše hranice u Aše. Začátek května byl hezký a teplý, vzduch byl prosycen vůní šeříků a třešní. Západní armáda obsadila Plzeň. Jen z Prahy se Němcům nechtělo. 3. května vyhlásili Němci Prahu za nemocniční město. 4. května v rozhlase přestali mluvit německy. Přišla sobota 5. května, krásný teplý den. Je krátce po 12. hodině, pustil jsem radio, o půl jedné jsou zprávy, ale vypnul jsem je asi v polovině a jdu ven. Ani jsem se venku nestačil rozhlédnout a sousedka křičí, že do rozhlasu volají policii. Vletěl jsem k rádiu, hráli. Potom se ozvala z ~~amplionu~~ ~~slova~~, která asi nikdy nezapomenou: "Voláme českou policii a české četnictvo, přijďte nám pomoci do českého rozhlasu, jsou střílení čeští lidé". A zase hudba. Nikdo z nás v té chvíli nevěděl, co se děje. Až později hlásili, že v Praze je v činnosti národní výbor a že Praha povstala proti Němcům.

Nevydržel jsem doma. Na náměstí byly hloučky lidí a mluvilo se, co bude. Šrajbr, který prodával v Baťově prodejně, co je dnes opravná obuv, dal ven rádio, aby se dalo sledovat, co se děje v Praze. Objevily se již první naše vlajky. K večeru přišel na náměstí Josef Pavlů v uniformě poručíka československé armády a žádal všechny známé, aby přišli v 9 hod. na sokolovnu, že se budou stavět hlídky. Byl již asi informován plukovníkem Šlajzem, který byl vrchním velitelem celého okresu Náchod a okolí. Samozřejmě jsem nesměl chybět. Zbraně jsme neměli, jen několik pušek a pistolí, které schovali ti nejdováděnější. Ce-

lou noc drobně přšelo. Domů jsem přišel po čtvrté hodině ráno. Doma nespali - a asi nikdo tuto noc. V Praze se střílelo a co chvíli volal rozhlas o pomoc v ruštině a angličtině. Bylo nám smutno a líto naší krásné Prahy. V neděli asi ve tři hodiny odpoledne sestavoval Jarka Říha hlídku na Dlouhé k Bartoňovým vilám. Šel jsem samozřejmě také. Bylo kolem 18. hod., když nás přepadli Němci. Na nějakou obranu nebylo ani pomyslení. Nebylo čím. Měli jsme ještě čas zatelefonovat z boudy, která byla jakousi strážnicí pratektorátní hranice na Hrádek. Při střelbě byl zastřelen starý Fogl, který šel domů někde od sousedů. Potom Němci vytáhli ven manželé Kňourkovi a ranami je nutili, ať řeknou, kde jsou zbraně. Ti o žádných nevěděli a my zatínali zuby vzteky nad svou bezmocností. Nakonec je pustili, boudu zapálili a nás s rukama za hlavou odvedli do Olešnice. Nechali nás stát u transformátoru s tím, že nás ráno pustí. Asi nikdo z nás tomu tehdy nevěřil. Několik jich odešlo a když se vrátili, k našemu překvapení nás pustili. Asi na žádost olešnického starosty. 7.května podepsalo vrchní velení německé armády bezpodmínečnou kapitulaci. Ale krvavý boj o Prahu stále trval. V noci ze 7. na 8.května se začaly trousit zbytky německé armády od Olešnice - až do noci 8.května. Kolem 18. hod. 8.května bylo slyšet silnou střelbu od Náchoda. Teprve večer přišla zpráva, že na celnici došlo k bitvě mezi oddílem esesáků a našimi lidmi. Až sovětská armáda esesáky zlikvidovala. Z naší strany padlo 11 mužů, jejich hromadného pohřbu 12.května se zúčastnilo celé okolí. 8.května se vzdala posádka v Praze. Toho dne ráno přijela na Hrádek četa německých vojáků z Nového Města. Sebrali někodík náhodných mužů, kteří byli právě venku, jako rukojmí a šli dolů do školy. Ptali se Němců, jak je s nimi zacházeno. Když nic nezjistili, všecky pustili a odjeli. 9.května od ranních hodin přicházejí od Olešnice dlouhé řady sovětské armády, které vítají davy jásajících občanů z celého okolí. Skončila nejstrašnější válka v dějinách. Po šesti letech strašné poroby opět svoboda. Za to patří dík těm, kteří položili své životy na oltář vlasti a neměli bychom na ně nikdy zapomenout.

V.Vondřejc

60. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKA

V letošním roce uplyne 60 let od založení Komunistické strany Československa. Před šedesáti lety byla založena strana, která si vytyčila za cíl vyřešit životní otázky pracujícího lidu, českého a slovenského národa: svrhnout buržoazní panství a osvobodit dělnickou třídu a celou společnost od vykořisťování, od veškerého útlaku a nastolit moc dělnické třídy a pracujícího lidu a vybudovat novou, sociálně a národnostně spravedlivou společnost.

Lze právem říci, že politika komunistické strany vyjadřovala od počátku nejvlastnější zájmy dělnické třídy, pracujícího lidu, národů a národností Československa.

Hodnotíme-li u příležitosti 60. výročí vzniku KSČ hlavní zkušenosti a výsledky práce naší strany při výstavbě socialistické ekonomiky, je třeba si uvědomit, že rozsah úkolů a problémů, které bylo nutno v době od první pětiletky do pětiletky sedmé nejen plánovat, ale i vyřešit a řešit, byl obrovský. Jejich zvládnutí vyžadovalo vždy neúnavnou každodenní cílevědomou práci milionů lidí, stanicí funkcionářů a členů strany, řídicích hospodářských a politických pracovníků. Vždy také záleželo především na schopnosti strany opřít se o nejvyspělejší příslušníky dělnické třídy, rolnictva a inteligence, získávat a sjednocovat ke společnému dílu celé kolektivy pracujících.

Vysoká uvědomělost, nezlomná víra ve správnost díla socialismu, odvaha, jednota vůle a činu, smysl pro nové a pokrokové, to byly a jsou i dnes faktory, které rozhodovaly nejednou o zvládnutí hospodářských úkolů, jež se na první pohled zdály nejen nesnadné, ale často i neřešitelné. Jen tak bylo možno také překonávat i houževnatou sílu soukromě vlastnických vazeb a tradic, pronikat s myšlenkami socialismu i tam, kde byly nejhloběji zakořeněny tradice minulosti, upevňovat nový vztah k práci a společenskému vlastnictví.

V závislosti na výsledcích práce a vzestupu hospodářství rostla životní úroveň občanů socialistického

Československa, jejich sociální jistoty. Pracující člověk se zbavoval existenční nejistoty, která provázela život předchozích generací a jež patří dodnes v kapitalistickém světě k základním charakteristickým znakům životního postavení milionu pracujících lidí. Zmizela bída, přízrak krizí, strach z nezajištěného stáří, obavy ze sociálních důsledků onemocnění. Nezaměstnanost se stala v Československu nejen věcí neznámou, ale dokonce jevem, který mladá generace není ani schopna dobře pochopit.

Velkou vymožeností socialismu je při tom rozvoj společenské potřeby. Výdaje společnosti na důchodové zabezpečení, na podporu populačního vývoje, na péči o staré občany i o rodiny s dětmi, mladou generaci, na rozvoj vzdělanosti, kultury atd. se podílejí na životní úrovni našich domácností už více než jednou třetinou. V bytech postavených po roce 1945 bydlí už více než polovina obyvatel naší země.

Za všemi těmito převratnými změnami, s kterými prošla československá společnost v různých etapách socialistické výstavby a které v tyto dny oprávněně, s hrdostí bilancujeme, je třeba vidět především velkou programátorskou, organizátorskou, politickovýchovnou i kontrolní práci Komunistické strany Československa, jejich orgánů a organizací, komunistů i všech těch občanů, kteří mají svou socialistickou vlast rádi.

Zdeněk Drašnar

121

Karel šestý, z Boží milosti zvolený, římský císař, pro všechny časy rozmnožitel říše německé, španělské, uherské, české, také dalmatské... král, arcivévoda valonský, markrabě moravské, vévoda lucemburský a slezský a markrabě lužické, přiznávám otevřeně tímto listem a zvěstuji každému, že u naší vysoce urozené dvorní rady království českého komoří u říšského konventu v Řezně, královský český vyslanec a milý a kající Rudolf Josef, hrabě Colloredo, svobodný pán z Vatzee, na Opočně, Touškově a Žatci, velkého erbu stolník k našemu erbu království českého poníženou suplikací u úřadu podal a prosil, abychom ráčili v našem erbu království českého k jeho erbu panství opočenského, patřícímu časem plně v záhubu přivedené a nyní zase se vzmahajícímu městečku Hrádek, císařskou a královskou milostí připojit a samostatně znovuzvýšení tři jarmarky vedle jednoho týdenního trhu všelaskavě udělati.

/ I. část listiny Karla VI. - příště další pokračování /

Připravili Jiří Hlaváček
a Josef Tejkl

3 dědovy kroniky

Ponuře a zamračeně pohlížel zahnědlý vršek staré věže svými dvěma otvory, které zbyly po dvou oknech. Podobá se unrlčí lebce s prázdnými očními důlky, zasazené do zeleného pozadí smrčín a jehlin. Ponuře a zamračeně pohlíží na svého soka a nástupce - v dáli na mohutný zámek opočen-
ský - shlížející se v hladině rozsáhlého rybníka Broumaru, až i ten začíná nějak chátrat a vzhlíží jaksi ošuměle, hr-
dý kdysi Opočen. Stará, chatrná, dřevěná a došky krytá Dupač-
ka přečkala skálopevný hrad Frymburk. Ona, která ho viděla
pustnouti a rozpadávati se v rupy, viděla na věži a zdech
vyrůstati stromy. Slýchala ve větru sem přes doly zaléha-
jící skučení meluziny v děravých krovech, v holých, do vý-
še trčících komínech, nežli se tyto sesuly. Viděla na vr-
cholu staré věže uhníždovati se sovy, kulichy a netopýry.

Stará Dupačka viděla, jak zaniká v okolí kvetoucí dolování železné rudy, rozpadávají se se hamry /pece/ a havírny, zaniká vařečkářství na Hrádku.

Přečkala zrušení a rozpalcelování v sousedství se nalézajícího panského dvora v Bydle, prodej, nájem a zalesnění jeho pozemků, přečkala zrušení roboty.

Stále ještě bylo živo na Dupačce, vozilo se kolem dříví z rozsáhlých Krahuleckých lesů, neboť jiné lepší cesty než tudy k Hrádku nebylo. Ale naplňoval se i její čas a osud už se chápal provazu, aby odzvonil staré Dupačce. Nejdříve byla vystavěná nová pohodlná silnice do lesů od Rokole k panskému mlýnu, pak přes Rokoli a Šmalcovnu k Hrádku, kolem Dupačky projel občas jen nějaký povoz z blízkých vsí do mlýna, nebo prošel osanělý chodec. Na Dupačce místo cinkotu sklenic rachotily dva tkalcovské stavy. Už se tu nešenkovalo, ani tabáku nepodávalo, nebylo komu.

Pak jednou, 14. října roku 1897, vznikl o mezi-leském posvícení požár a starou Dupačku strávil až do základů. Více vystavěna nebyla. Opuštěné spáleniště zarostlo dřevinou, kopřivami, a na místě, kde bývala šenkovna, pnou se keře bezu, bují bodláky a babí hněv. Přece starý hrad přečkal Dupačku. Jen jednou - asi za dva roky ožila zas na krátký čas - až jednou za noci. Jako příšerný stín bloudil tu kolem, v jejích sklepech se skrýval vrah Jaroš z Borové, který v lesích Hoře mezi Sendraží a Peklem zavraždil patnáctileté děvče - Suchánkovou z Mezilesí - ne-soucí z Lipí několik posvícenských koláčů. Když byl vrah vypátrán, vchod do sklepů byl zazděn a okolí utichlo na-dobro.

Poslední obyvatel Dupačky byl Hynek Mach - šin-delář, říkalo se mu Mácha Mach.

/příště "Na starém hradě Frymburce ve 14. století"/

NA CUKR - NA KAFE

Domácí tkalci - část čtvrtá

"Dáváme na stav"

Před navíjením nasnované osnovy na osnovní vál /vratidlo/ se očistil řádně celý stav od bavlnky, pod stavem i kolem něho se zametlo.

Potom se po zemi přisunula na plachtě uložená kupička osnovy, konec se přetáhnul přes svůrku. Osnova se rozdělila do několika praméneků, jejich konce se přivázaly na provázky připevněné k vratidlu. Toto uspořádání umožnilo dotkávat osnovu téměř bez ~~zbytků~~ ^{zbytků}, bez odpadu. Dále bylo zapotřebí rozvést nitě do přibližné šíře osnovy na vratidle. To se dosáhlo jejich rozdělením mezi zuby tzv. rozváděcího hřebena /Rejkan/. Při rozdělování bylo nutno brát ohled na snovaný vzor. Když bylo dobře nasnováno, dobře se nitě na stavě rozdělily, když při snování došlo k omylu, nastaly problémy.

Pak se osnova na vratidlo navíjela. Této práce se účastnili tři lidé. Jeden otáčel vratidlem pomocí dřevěné kliky navlečené na čepu, druhý opatrně oběma rukama popouštěl pramen osnovy. Při tom stále musel dbát, aby byla ~~stejněměrně napětá~~ ^{stejněměrně napětá}. Byl chudák, protože se málokdy zachoval, každou chvíli dostal vynub ~~erána~~ ^{erána}. buď že popouští dost volně, za chvíli zase že to moc šponuje. Napětím osnovy se řídila její tvrdost na vratidle, když se to nepovedlo "akorát", praskaly nitě při tkaní.

Třetím pracovníkem byl tkadlec sám. Držel oběma rukama rozváděcí hřeben v malé vzdálenosti od vratidla, natáč ~~ením~~ ^{ením} hřebene řídil správnou šíří procházející osnovy tak, aby se navinula pěkně mezi oba postranní kotouče, aby nevznikaly mezery nebo hrby /koně/. Přitom pečlivě hlídal přetržené nitě /bylo jich málo, někdy žádná/. A samozřejmě komandoval spolupracovníky. Ti oba si oddych-

li, když navíjení skončilo. Byli rádi, že od toho budou mít zase týden pokoj. Zapomnělo se nějaké to ostřejší a hlasitější slovo a zavlídla přátelštější nálada.

Tkadlec se dal do prisukování. Aby se po každém dotkání kusu zboží nemusela osnova znovu navádět do brda a paprsku, provádělo se prisukování /přikrucování/ konců nití staré a nové osnovy. Tak se to dělalo vždy, když se neměnil celkový počet nití, t. j. když se tkalo po sobě stejné zboží. U ručních tkalců to bylo téměř pravidlem.

Konce jednotlivých nití nové a staré osnovy, asi 3 cm dlouhé, přikládá k sobě a palcem a ukazováčkem pravé ruky je vzájemně zkrucoval. Při tom vybíral nitě nové osnovy z kříže, nabraného mezi dvěma čínkami, starou osnovu z brda.

Když skončilo prisukování, protáhla se nová osnova brdem a paprskem. Bylo nutno dávat pozor, aby zkrutky /přísmolky/ neuvázly v očkách nitěnek nebo v paprsku. Prasklé nitě se navázaly. Celá osnova se pečlivě prohlédla, a aby bylo jisté, že některé zkrutky dodatečně nepovolí, zatkal se několik útků.

Tkadlec opatrně sešlápnul podnúžku, utvořil se první prošlup /prostor pro prolítnutí člunku/, prohodil člunek a přiražením bidlemu /šnéru/ zatkal první útek, potom stejně pečlivě sešlápnul druhou podnúžku, utvořil obrácený prošlup, zatkal druhý útek. To se opakovalo několikrát. Vznikl zatím nepěkný začátek nové tkaniny /plátýnko/. Znovu se navedly případně prsklé nitě a tím skončila poslední přípravná práce.

Nebylo toho málo, co musela rodina vykonat, aby mohl živitel zasednout za stav a další úmornou dřinou zajistit na týden pro všechny živobyčí.

Na to skutečné tkalcování si zavzpomínáme v posledním pokračování v příštím čísle.

Příště "Maraton v sedě".

Jaroslav Šmída

OCHRANA PŘÍRODY

2. pokračování

Pohorské městečko Nový Hrádek pod Orlickými horami stojí na úbočí a všechny cesty k němu vedou buď do kopce nebo skopce. Rovinu tu lidé nemají kromě náměstí, na němž jsou vysázeny lípy a nějaký ten kaštan /Jírovec maďal/. Tyto stromy jsou památkou po Josefu Hejzlarovi /jak se mu přezdívalo Popelka/, který je nechal vysázet za svého starostování asi v roce 1878, to jest před sto lety. Označeny z toho jsou dvě lípy malolisté před číslem pop. 62 a 234. Na náměstí jest kostel, který byl postaven na místě starého kostela v roce 1721 - 1722. Oltář sv. Josefa pochází ze starého kostela, jak nápis pod obrazem dokazuje. Jest to velmi cenná památka. Ze starého kostela zůstala stará zvonice, skrze niž se chodilo do kostela a na hřbitov. Tato zvonice vyhořela při velkém požáru v roce 1843. Zvony ve zvonici se žářem rozlily. Při stavbě kostela byly vysázeny kolem kostela lípy a jejich stáří se odhaduje na 260 roků. Značené jsou jako skupina stromů a označené evidenčními štítky. Uprostřed náměstí byla taktéž stará klenice.

A nyní se dáme ulicí hradní, která je dnes ulicí Julia Fučíka. Tato ulice byla postavena v 17. století od čp. 64 až dolů po číslo 79, kde byl domek špitální pro chudé vystavěný v roce 1739 opočenskou vrchností Colorado Mansfeldy, majiteli hradu Frymburka, který má pohnutou historii. Zda byl postaven už před rokem 1349, nevíme. Patrně ano. K tomuto zastavění ulice byl každému stavebníku darován od panství pozemek pro stavbu zdarma. Zbývající pozemky byly nadále majetkem vrchností až do roku 1926, kdy byly pozemkovou reformou prodány majitelům domků mimo louky u studně, která panství zůstala. Podél této louky vede dnešní cesta k Frymburku, která zde dříve nebyla. Dříve byla cesta od městečka k zámku od severovýchodu do skály jdoucí, kde se ještě dnes říká Na skále. Tato cesta novější, která vede přes přední valy jež jsou dnes zalesněny je osázena modřínů starými 146 roků. Vysazeny byly za tehdejšího fořta

jménem Kamprata. Tato skupinová alej modřínů je označena štítky Chráněno státem.

Přesto jsou tyto štítky ničeny a to nevědomostí občanů, kteří nemají zájem pro ochranu přírody.

Dalším velikánem jest buk pod hradní věží Frym-
burku, který roste na skále. O něm jsem psal v minulém čís-
le Frymburských ozvěm jako o jednom z nejsilnějších v okre-
se. Jest to buk úctyhodného stáří a ještě pamatuje majitele
Frymburka Mikoláše Trčku, který pod tímto bukem vysedával
na kamenné lavičce do skály vysekané a která je ještě zna-
telná. Přestože byl velmi bohat, šťastným nebyl. Pro nevě-
ru manželskou dal roku 1507 před samými vánocemi svou man-
želku Kateřinu zazdít a hladem umořit, svůdce jejího Šánov-
ce z rodu rytířského, který byl v jeho službě, stítí, a bá-
bu, která o tom poměru věděla, za živa dal zahrabati.

Od té doby se prý Trčka nikdy neusmál a konal
skutky milosrdné. Tuto událost potvrzuje nálezný při jedné
opravě opočenského zámku před několika lety, kdy byla při
bourání zdi objevena zazděná kostra v ženských šatech. To-
lik jenom na srozuměnou.

/příště nové pokračování/

František Školník

VE STRAŠIDELNÉM HRADE

Nejsem pověřčivý, ale jedno vím jistě: Potkat pana Beka znamená mít pokažený celý den.

"Á Roman, zdravíčko" volá z dálky a na tváři kouzlí úsměv. "Slyšel jsem, že jste napsal blbou povídku. Nic si z toho nedělej, to se může stát každému".

Toto mi kastelán Bek říká vždy, když se s ním potkám. Lidé si ze mně dělají jen legraci a malé děti pokřikují: "Romane, nic se ti nestane". Moc mě to rmoutí. A tak jsem se rozhodl odejít od lidí, alespoň na čas, než se zapomene na mé nepovedené dílo. Vzpomněl jsem si na pouťníky, kteří nepotřebovali nikoho a dovedli se žít třeba i kořínky rostlin.

Nastala velká příprava na dlouhou pouť. Nakupil jsem si dost jídla, teplé oblečení a horolezeckou výzbroj. Někdo by se mohl divit, proč horolezeckou výzbroj, ale na takové putování se může hodit všechno. Druhý den, dříve než se krajina uvítala s jítrem, vykročil jsem vstříc dobrodružství. Hodně času jsem ztratil marnými pokusy nasadit si obrovské zavazadlo na záda. Nakonec jsem si musel půjčit vozíček. Tma řídla. Byl nejvyšší čas vykročit. Nespátrán jediným lidským okem, vyjel jsem do ulic a pak dále za město. Vozík byl těžký jako tři sloni, alespoň mně tak připadal. Po deseti hodinách cestování mě sevřelo zklamání, neboť kolem přešel již třináctý člověk se slovy: "Asi nějaký blázen".

Bylo to hrozné. Zármutek mne hnál a já běžel do reznáma, plazil se houštím, prolézal, kde se dalo, jen aby mě nikdo nespátril. Unaven a zdrcen jsem klesl na studenou zem divného příbitku. Byl slyšet šum a pís- kot netopýřů a skřípání železných dveří, kterými jsem pravděpodobně přišel. Meluzína hrála svůj koncert v různých otvorech obludné komory. Zmocnila se mě panika. "Pomoc!" křičím a poslouchám ozvěnu svého hlasu. Neměl jsem vůbec tušení, kde jsem. Černá tma, vyhlížící jako mořská obluda, která na svou oběť čeká, obléhala mne

ze všech stran. Dostávám strach. Svírá se mi hrdlo. S velkou námahou vstávám a ohmatávám kamennou zeď. Vnu-
kají se mi různé myšlenky "Jsem v kobce, ve sklepě nebo
opuštěné šachtě," říkám si. "Ne, ne," křičím a v mysli
doufám, že se teď probudím z hrozného snu. Hrozím se po-
myšlením, že zde bídne zahynu. Padám znovu na zem. Nejsem
schopen již dále přemýšlet. Najednou zaslechnu vrzání dve-
ří. Vyplašení netopyři létají sem a tam. Blíží se ke mně
salva rázných kroků. Třeba je to vrah, který se tu skrý-
vá a teď mě zabije. Zalézám do nejtemnějšího koutku slu-
že. Už se blíží. Už je tu! Zavírám zděšeně oči. "Hergot
kruci fix, kdo tady zase otevřel dveře, táhne mně až do
bytu!" Ulevilo se mi. Skoro jsem se štěstím rozplakal.
Taktéž nemohl nadávat nikdo jiný, než kastelán Bek.

Roman Grym
žák 9. třídy ZDŠ Nový Hrádek

CHCETE BYDLET NA NOVÉM HRÁDKU?

Nový Hrádek je v rámci výhledové sídlištní sítě okresu zařazen do skupiny sídel trvalého významu. Vzhledem k funkci hodnotného krajinného prostředí, jisté územní problematice, historickému vývoji, urbanistickým a památkovým hodnotám byl pro Nový Hrádek zpracován Směrný územní plán.

Podle SÚP byl zpracován plán zóny - centrum, který podrobně řeší bytovou zástavbu v prostoru Roubalova kopce. Plocha řešeného území sousedí přímo s náměstím a je na ně komunikačně navázána. Území je svažité, na jihovýchodě až jihozápadně omezené souvislou zelení - lesem. V západní části území sousedí s lyžařským vlekem a na severu zástavbou kolem náměstí. V patě Roubalova kopce u Velorexu jsou situovány 2 objekty /6 b.j./ domů, čímž se docílilo vytvoření skupiny 3 objektů se stávajícím objektem.

Sídliště rodinných domků je na komunikační přípoj navázáno systémem okružní komunikace /smyčky/, jejíž tvar má výhody při snadném odklizení sněhu.

Způsob soustředění výstavby rodinných domků byl ovlivněn povinností dodržet směrnice vydané VČ KNV o výstavbě rodinných domků. Proto návrh řešení zástavby území, kromě izolovaných rodinných domků, převážně progresivními formami skupinové výstavby rodinných domků /řadové/. Dalším axionem navržené kompozice je snaha vytvořit dle daných možností kvalitní životní prostředí v jednotlivých domech i v interiéru zástavby.

Soustředěná zástavba RD má kapacitu 387 obyvatel. Navržený soubor je doplněn drobným zařízením pro sport a rekreaci. Ve vazbě na širší územní vztahy je návrhem plně respektován areál lyžařského sportu, sousedící s navrženou zástavbou RD. V jižní části je situována zahrádkářská kolonie.

V místě se nabízí možnost širokého zaměstnání v závodech Kovodružstva /hračky/, Velorex /náhradní díly

k jízdám kolům aj./, Dřevotvaru /nábytkové zařízení/,
v JZD 8. března Mezilesí, v ústavech ČSAV /genetobiologické
laboratoř a chemická laboratoř/, atd. V případě dojíždění
do zaměstnání je výhodné autobusové spojení do okresního
města Náchod, Nového Města nad Metují, Dobrušky
a Olešnice v Orlických horách.

Při všech těchto okolnostech a vzhledem krásnému
přírodnímu prostředí, které dává Novému Hrádku charakter
letoviska s možností zimní rekreace, pak výstavba
vlastního rodinného domku při dalších výhodách /půjčky/
bude sice závažným, ale uváženým rozhodnutím každého
jednotlivce.

O možnosti půjček a dalších podrobnostech si
povíme něco v příštím čísle.

Jiří Hlaváček

PRÁCE, KTEROU VŠICHNI SLEDUJEME

Život v našem obchodě se příznivě rozvíjí. V nákupním středisku byl založen pětičlenný kolektiv, soutěží o hrdý titul Brigáda socialistické práce. Mezi několik závazkových bodů patří například: čistota okolí NS, plynulejší doplňování zboží do regálů, úprava plochy u plotu v sousedství kina.

V textilní prodejně došlo koncem roku ke změně vedení. Za soudružku Grimovou byla na toto místo získána s. Zelená. Jsme rádi, že bude široké veřejnosti poskytovat stejné služby, jako předchozí pracovnice.

Dobré služby vykazuje personál restaurace nabídkou chuťných jídel, slušnou obsluhou a pro mládež pořádáním nedělních čajů. Nesmíme opomenout na stále se opakující práci našich pracovníků v celém zásobovacím systému. Je to práce prospěšná, skládající se z drobných dílčích činností. Nedovedli bychom si představit uzavřené dveře v papírnictví nebo v masně. Jsou to místa, na nichž jsou pracovníci sledováni širokou veřejností, a tak se setkáváme s občasnou kritikou jejich práce. Buďme přísnější k sobě a pohledy na pracovníky obchodu prověřujeme klidněji.

Do okruhu prodejen je vřazen i dohlížecí výbor Jednoty, který sleduje problémy spotřebitelů i obchodní činnosti. Je také prostředníkem mezi členskou základnou a místními orgány lidosprávy. Zúčastňuje se různých společenských činností, je-li zapotřebí, přiloží i ruku k dílu - úprava záhonku před prodejnou, větší úklidy v restauraci a jiné. DV má velmi dobrou spolupráci se Svazem žen, společně pořádáme schůze a zájezdy. Zúčastňujeme se návštěv, pořádaných Sborem pro občanské záležitosti u starších občanů při dosažení jejich životních jubileí. O vánočních svátcích navštívili členové DV několik starších členů Jednoty a s přáním příjemného prožití svátků předali jim dárečky. Udělali tím velkou radost našim bližním, kteří pochopili, že společnost o nich stále ví a váží si jejich vykonaných prací.

R. Růžička
předseda DV

ZHODNOCENÍ UPLYNULÉ LYŽAŘSKÉ SEZÓNY

Letošní zima přála lyžařům pěknou nadílkou sněhu. Závodníci místního lyžařského oddílu TJ Sokol trénovali doma po celý leden a únor téměř denně a na kvalitním terénu. Je pochopitelné, že se dostavily výsledky. Mladší dorostenci Libor Martínek a Ladislava Grulichová jsou okresními přeborníky v obřím slalomu, Jiřina Dušánková se dokonce zařadila do krajské špičky, když vybojovala 7. místo v krajském přeboru ve slalomu. V krajských mistrovských závodech si dobře vedl Libor Martínek, proto byl na konci sezony nominován jako reprezentant východočeského kraje na národní závody. V žactvu nemáme tak kvalitní závodníky, přesto stojí za zmínku 4. místo v okresním přeboru v obřím slalomu Kamila Grima, 3. místo Lucie Svatoňové a 4. místo Marcela Ducháčka v závodě O cenu Frymburku, který se již tradičně obsazen závodníky z celého kraje. Dospělí závodníci nám udělali radost v předních umístěních v sérii závodů Amaterský sjezdový pohár, který uspořádal Baník Rtně. Tento pohár letos vyhrál náš závodník Václav Mencl.

V Novém Hrádku se letos podařilo provést všechny plánované závody: I. kolo vesnických TJ, Cena Frymburku, okresní kolo Pionýrské ligy a okresní přebor vesnických TJ. Navíc byl propůjčen areál na Panské stráni ke dvěma závodům Amatérského sjezdového poháru. O všech sobotách a nedělích byly zajištěny služby na vleku z řad členů oddílu pro širokou veřejnost.

Lyžařský oddíl v současné době zakládá nové družstvo nejmladšího žactva. Žádá rodiče asi šestiletých dětí, kteří mají zájem o lyžování svých ratolestí, aby přivedli své děti a dohlédli na docházku na treninky.

Lyžování je sport moderní, krásný, zdravý a v naší obci tradiční.

Jeronym Holý

Širokoúhlé kino Nový Hrádek
Vás zve na přehlídku úspěšných
filmů od 18. do 24. května 1981

CO JE DOMA, TO SE POČÍTÁ PÁNOVÉ... česká barevná veselohra.
Příběh o tom, jak si pro korunu nechat vrtat koleno. Hrají:
J. Sovák, I. Janžurová, L. Sobota, S. Zázvorková aj.
HRAJEME v pondělí 18.5. v 18,30 hod. Mládeži přístupný.

V TYGRÍCH STOPÁCH - barevný sovětský film, dobrodružná cesta
za králem sibiřské tajgy.
HRAJEME v úterý 19.5. v 18,30 hod. Mládeži přístupný!

TŘI TYGRÍ PROTI TŘEM TYGRŮM - repríza úspěšné italské barev-
né komedie. Tři povídky humorného ladění. České znění.
HRAJEME ve středu 20.5. v 19,30 hod. Mládeži do 18 let nepřít.

SEDMÁ ROTA ZA ÚPLŇKU - francouzský barevný film. Veselé přího-
dy hrdinů z filmu "Kam se poděla sedmá rota".
HRAJEME ve čtvrtek 21.5. v 18,30 hod. Mládeži přístupný.

VRCHNÍ, PRCHNÍ! Česká barevná veselohra o fantomu restaurací
a jídelen. Hrají: E. Balzerová, J. Abrhám, L. Šafránková, J. Kodet,
a další. Režie: L. Smoljak.
HRAJEME v pátek 22.5. v 18,30 hod. Mládeži přístupný.

ODVÁŽNÝ SEVERINO - německý barevný dobrodružný film. Napínavý
příběh Indiánů z argentinských And. V hlavní roli Gojko Mitič.
České znění.
HRAJEME v sobotu 23.5. v 18,30 hod. Mládeži přístupný.

TAXIKÁŘKA - úspěšný italský širokoúhlý film! Veselohra o krás-
né řidičce, zamilovaném policistovi a pašování drog. V hlav-
ní roli Edwiga Fenechová. České znění.
HRAJEME v neděli 24.5. v 18,30 hod. Mládeži do 18 let nepřít.

Z P R Á V Y

Při sčítání lidu, domů a bytů bylo v obci Nový Hrádek
k 1. listopadu 1980:

- 799 obyvatel; z toho 380 mužů, 419 žen - pracujících mužů 230, pracujících žen 191 - v obci pracuje 241 osob, v jiné obci /městě/ okresu pracuje 121, v jiném okrese kraje 51, v jiném kraji 8 osob;
 - obyvatelé bydleli v 333 domech / 236 trvale obydlených, 83 domech obydlených občas, rekreačně a 21 bytů neobydlených;
 - ve 193 bytech je koupelna nebo sprchový kout, do 281 bytů zaveden vodovod, ústřední nebo etážové topení má 105 bytů;
 - chladničkou je vybaveno 248 bytů, automatickou pračkou 58 bytů, jinou pračkou 182 bytů;
 - 15 rodin vlastní barevný televizor, 225 rodin televizor černobílý;
 - v obci je 55 motocyklů a skútrů a 99 osobních automobilů;
- Uvedený výčet je nesporným důkazem zvyšující se životní úrovně.

Behuslav Lejp
předseda MNV v Novém Hrádku

Plán oslav 36. výročí osvobození ČSSR sovětskou armádou

8. 5. ve 14 hod. pietní vzpomínka u hrobu Rudarmějců

8. 5. v 19 hod. slavnostní shromáždění v místním kině

9. 5. Běh vítězství

Lampionový průvod a Mírový oheň - termín bude dodatečně
oznámen

Volby do zastupitelských orgánů

5. a 6. června 1981 v místním kině

TJ SOKOL Nový Hrádek O Z N A M U J E,

že se zakládá šachový oddíl. Zájemci hlase se na ~~adrese~~
Miřňš B A L C A R, Náchodská 56, Nový Hrádek;

X X X

S P O L E Č E N S K Á K R O N I K A

Na ZDŠ v Novém Hrádku bylo zasláno toto oznámení:

Vážení soudruzi!

Oznamujeme Vám, že Váš bývalý žák Jaroslav Effenberk byl odměněn náčelníkem Vojenského gymnázia Jana Žižky z Trocnova v Opavě oznámením o prospěchu do školy, ze které do VGJŽ přišel. Žák Jaroslav Effenberk příkladně plní povinnosti žáka. Svědomitě se učí a obětavě pomáhá slabším spolužákům. Vykonává funkci zástupce velitele čety a zúčastňuje se všech politických, kulturních a sportovních akcí ročníku. Je vzorem v chování a dobře reprezentuje naši školu na veřejnosti. Byl mu přiznán charakter "Vzorného vojáka".

Náčelník VGJŽ Opava

V Opavě 15.2.1981

plukovník Rudolf M á n e k

x x x

V naší obci oslavili a oslaví v měsíci dubnu, květnu a červnu 1981 významná životní jubilea tyto občané:

Smolová Marie	Dlouhé 9	76 let
Teichman Karel	Nový Hrádek 273	85 let
Dušánek Rudolf	Nový Hrádek 101,	77 let
Dědek Jiří	Nový Hrádek 211	81 let
Lepšová Marie	Nový Hrádek 62	97 let
Hánlová Marie	Nový Hrádek 54	79 let
Zelený Josef	Dlouhé 22	80 let
Hánlová Marie	Nový Hrádek 140	80 let
Hejdová Anna	Nový Hrádek 283	78 let
Burketová Božena	Nový Hrádek 234	79 let
Barešová Anna	Nový Hrádek 296	79 let
Bek Vendelín	Dlouhé 12	76 let
Térová Marie	Nový Hrádek 77	82 let
Knoulichová Anežka	Nový Hrádek 228	76 let
Umlauf František	Nový Hrádek 148	86 let
Fišerová Ludmila	Nový Hrádek 22	76 let

Světlíková Marie	Nový Hrádek 279	94 let
Hrušová Marie	Nový Hrádek 22	76 let
Krahulcová Pavlína	Nový Hrádek 263	78 let
Andrš Jan	Nový Hrádek 237	91 let
Zelený Jan	Dlouhé 37	80 let
Lepšová Marie	Nový Hrádek 195	85 let
Kárníková Anna	Nový Hrádek 188	78 let

Všem našim občanům blahopřejeme a přejeme hodně zdraví a spokojenosti do dalších let života.

x x x

V neděli 1. března 1981 uvítaly členky SPOZu na MNV v Novém Hrádku naše nové občánky:

Petříčka Umlaufa	Nikol Vodeníčarovou
Filipa Maršíka	Janičku Lepšovou

Všem dětem přejeme hodně zdraví a rodičům hodně radosti.

x x x

Na našem MNV uzavřeli sňatek:

Eva Maršíková	a	Miloš Kuběnka
Česká Čermná		Lanškroun

Novomanželům blahopřejeme a přejeme jim do společného života hodně štěstí a spokojenosti.

x x x

Loučíme se se zemřelými

Františka Dyntarová, Nový Hrádek 260

František Andrš, Rzy 27

x x x

Příspěvky do Frymburských ozvěn č. 21 posílejte do 15.7. 1981 redakčnímu kolektivu.

 Redakční kolektiv: Ladislav Doležal, Jaroslav Šmída, Josef Hánl, Květa Grulichová, Jiří Hlaváček, Hana Svatonová, Ludmila Ježková, Josef Tejkl, Milena Novotná.
 Toto vydání bylo dáno do prodeje dne 30.4.1981; cena výtisku 2,- Kčs.